

การเจริญของเส้นใย การเกิดดอก และการเก็บเกี่ยว

ระยะ	จำนวนวัน (องศาเซลเซียส)	อุณหภูมิ
1. แม่เชื้อบนอาหาร พี ดี เอ (จานแก้วเพาะ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 9 เซนติเมตร)	7 - 8	28 - 30
2. เชื้อในเมล็ดข้าวฟ่าง (ข้าวฟ่าง 100 กรัม)	12	28 - 30
3. เชื้อเดินในถุงอาหารผสม (อาหารผสมขี้เลื่อย 800 กรัม)	30	24 - 26
4. พักถุง	15	24 - 26
5. เห็นดอกดอก (เก็บได้ 5 - 8 ครั้ง) ได้ผลผลิต 100 - 250 กรัม	60 - 80	24 - 30

กลุ่มวิจัยและพัฒนาเห็ด

สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ (ถักใยทรง) กรมวิชาการเกษตร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10903
 โทร. 0-2579-0147 โทรสาร 0-2561-4673

การเพาะเห็ด ยานางิ

กลุ่มวิจัยและพัฒนาเห็ด

สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ
 กรมวิชาการเกษตร

การเพาะเห็ดยานางิ

ขั้นตอนการเพาะเห็ดยานางิ

1. เตรียมวัสดุเพาะ และสูตร

สูตรที่ 1	ซีลื้อยไม้ยางพารา	100	กิโลกรัม
	รำข้าว	6	กิโลกรัม
	ปูนแคลเซียมคาร์บอเนต	1	กิโลกรัม
	ดีเกลือ	0.2	กิโลกรัม
	น้ำ	55 - 65	กิโลกรัม
วัสดุเหล่านี้ผสมให้เข้ากัน มีความชื้น บรรจุโดยไม่ต้องหมัก	60 - 65	เปอร์เซ็นต์	

สูตรที่ 2	ฟางข้าวตัดให้สั้นขนาด 2 นิ้ว	100	กิโลกรัม
	ปูนแคลเซียมคาร์บอเนต	2	กิโลกรัม
	รำข้าว	5 - 8	กิโลกรัม
	น้ำ	60 - 65	กิโลกรัม

สูตรนี้ต้องหมักไว้วันนาน 8 - 10 วัน โดยต้องกลับกองฟางหมักทุก 2 วัน จนไม่มีกลิ่นแอมโมเนีย ให้มีความชื้น 60 - 65 เปอร์เซ็นต์

การบรรจุวัสดุเพาะตามสูตรข้างต้น บรรจุลงในถุงพลาสติกทนความร้อน ขนาด 7 x 12 นิ้ว ใส่พลาสติกจุกสาลี แล้วหุ้มด้วยกระดาษ หรือใช้ฝาครอบพลาสติกปิดจุกสาลีกันเปียก วัสดุเพาะที่เตรียมไว้นี้เรียกว่า "ถุงอาหารผสม"

2. ฝังถุงอาหารผสม

ฝังด้วยหม้อหนึ่งไม้อัดความดันอุณหภูมิประมาณ 100 °C นาน 2 ชั่วโมง

3. ไล่เชื้อเห็ดยานางิ

เมื่อถุงอาหารผสมได้ผ่านการนึ่งฆ่าเชื้อจุลินทรีย์แล้ว ทิ้งไว้ให้เย็นก่อน เทเมล็ดข้าวฟ่าง ซึ่งมีเส้นใยเห็ดเจริญผลุมอยู่ลงถุงอาหารผสม ถุงละ 15 - 20 เมล็ด จากนั้นนำไปบ่มไว้ในห้อง ที่มีอุณหภูมิประมาณ 25 - 30 °C

4. การปฏิบัติช่วงเปิดดอกเห็ด

เมื่อเส้นใยเห็ดเดินเต็มถุงแล้ว เส้นใยเห็ดเปลี่ยนแปลง ปรากฏสีน้ำตาลเข้ม จึงย้ายก้อนเชื้อเห็ดเหล่านั้นไปยังห้องเปิดดอก ซึ่งมีอุณหภูมิในช่วงนี้ประมาณ 12 - 30 °C

5. การเก็บดอกเห็ด

กระทำเมื่อกลุ่มดอกเห็ดโตเต็มที่ ซึ่งมีความยาวของก้านดอกเฉลี่ย 5 - 10 เซนติเมตร หมวกดอกกว้าง 3 - 10 เซนติเมตร และที่สำคัญคือ แผ่นเยื่อหุ้มหมวกส่วนล่างยังคงอยู่หรือยังไม่ฉีกขาด ข้อสังเกตคือดอกเห็ดที่เพาะเลี้ยงไว้ในอุณหภูมิห้อง 24-26 °C จะบานช้ากว่าดอกเห็ดซึ่งเพาะเลี้ยงไว้ในอุณหภูมิห้องประมาณ 28 - 30 องศาเซลเซียส